

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Затверджено

на засіданні кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 27 серпня 2023 р.)

Завідувач кафедри _____ проф/ Квас О.В.

Силабус з навчальної дисципліни
«КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ»,
що викладається в межах ОПП другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки»

Львів 2023 р.

Назва курсу	«Комунікативні технології в освітньому просторі»
Адреса викладання курсу	вул. Туган-Барановського,7, 7900 Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти, кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта / Педагогіка, 011 Освітні, педагогічні науки
Викладачі Курсу	доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, канд. філос. наук Матковський Михайло Йосипович
Контактна інформація викладачів	Matkovskiy2017r@gmail.com
Консультації по курсу відбуваються	четвер, 09.00–10.00 год (вул. Туган-Барановського 7, ауд. 31) консультації у день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю), з приводу невідкладних й організаційних питань можна писати на електронну адресу викладача
Сторінка курсу	https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=6025
Інформація про дисципліну	Курс «Комунікативні технології в освітньому просторі» є вибірковою дисципліною зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки», спеціалізації «Організація освітнього простору: управління та експертиза», кваліфікації магістр освітніх, педагогічних наук. Професіонал з управління та експертизи освітнього простору. Курс « Комунікативні технології в освіті » спрямований на оволодіння теоретичними засадами та практичними вміннями комунікативних технологій у структурно-функціональних аспектах освітнього простору; забезпечує розуміння суті та функціонування комунікативних технологій у професійно-педагогічній діяльності, вміння організовувати і проводити переговори, публічні промови, тренінги, будувати комунікативну взаємодію як в професійному середовищі та з громадськістю; створювати конструктивні умови для дистанційної комунікації.
Коротка	Дисципліна «Комунікативні технології в освітньому просторі» є вибірковою дисципліною зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки», спеціалізації «Організація освітнього простору: управління та експертиза», кваліфікації магістр освітніх,

<p>анотація курсу</p>	<p>педагогічних наук. Професіонал з управління та експертизи освітнього простору, яка викладається в II семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з 2 змістових модулів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Комунікація в освітньому просторі. 2. Комунікативні технології в освітньому просторі. <p>У першому модулі проаналізовано психолого- педагогічні особливості комунікації в міжособистісних стосунках. Розглянуто педагогічне спілкування та засоби комунікацій в освітньому просторі. Вивчаються основи планування комунікації та подолання комунікативних бар'єрів.</p> <p>У другому модулі розглядаються особливості та специфіка організації комунікативних технологій. Вивчаються техніки ефективних комунікацій в освітньому просторі. Аналізуються особливості професійної комунікації експерта та управлінця освітній галузі.</p>
<p>Мета та цілі</p>	<p>Мета викладання навчальної дисципліни «Комунікативні технології в освітньому просторі» полягає в оволодінні теоретичними основами комунікативних технологій та практичними вміннями у професійній діяльності фахівців соціально-педагогічних спеціальностей; формування у майбутніх фахівців комунікативної компетентності.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни «Комунікативні технології в освітньому просторі» є:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Формування основ знань про «комунікативні технології»: структури, функції, різновиди, теорії та моделі; 2. Набуття вмінь ефективного використання новітніх комунікаційних технологій в освітньому просторі; 3. Формування умінь та навичок ведення бесід та дискусій, здійснення нарад, підготовки і проведення переговорів, публічного виступу, тренінгу тощо;
<p>Література для вивчення дисципліни курсу</p>	<p style="text-align: center;">Базова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бутенко Н. Ю. Комунікативні процеси у навчанні: Підручник. Київ: КНЕУ, 2007. 383 с 2. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація: навч. посібник. Київ: ВЦ «Академвидав», 2006. 256 с. 3. Інформаційні технології та технічні засоби навчання: навч. посіб. для студ. ВНЗ/О.П. Буйницька; Київський ун-т імені Бориса Грінченка. – К.: Центр учб. л-ри, 2018. 240с. 4. Ефективні комунікації для освітніх управлінців / Посібник. Київ, 2019. 72 с. 5. Зражевська Н. І. Комунікаційні технології: лекції. Черкаси: Брама-Україна, 2010. 224 с. 6. Куньч З., Городиловська Г., Шмілик І. Риторика: навч. посібник. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2016. 496 с. 7. Семенюк О. А. Основи теорії мовної комунікації: навчальний посібник / О. А. Семенюк, В. Ю. Паращук. – К.: Академія. 2010. 240 с. – Режим доступу: [http://academia-pc.com.ua/product/217].

	<p>8. Спілкування в педагогічному процесі : навчальний посібник. Житомир : ТОВ «Видавничий дім “Бук-Друк”», 2021, 100 с.</p> <p style="text-align: center;">Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Авдєєва І.М., Мельникова І.М. Інноваційні комунікативні технології в роботі куратора академ групи: навч. посібник. Київ: ВД «Професіонал», 2007. 304 с. 2. Гірник А.М. Основи конфліктології. Київ: Видавничий дім «Києво- Могиллянська академія», 2010. 222 с. 3. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології : навч. посібник / І. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. 352 с. 4. Інформаційні технології та технічні засоби навчання: навч. посіб. для студ. ВНЗ/О.П. Буйницька; Київський ун-т імені Бориса Грінченка. – К.: Центр учб. л-ри, 2018. 240с. 5. Коновець О. Масова комунікація: теорія, моделі, технології: навч. посіб- ник. Київ: ЛГУ, 2007. 266 с. 6. Кубрак О. В. Етика ділового та повсякденного спілкування: навч. посіб- ник. Суми: Університетська книга, 2016. 222 с. 7. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія професійної комунікації: навч. посібник. Чернівці: Книга-XXI, 2010. 528 с. 8. Пасинок В.Г. Основи культури мовлення: навч. посіб / В.Г.Пасинок. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. 228 с. 9. Почепцов Г. Г. Теорія комунікації. Київ: Видавничий центр «Київський університет», 1999. 308 с. 10. Холод О.М. Комунікаційні технології: підручник. Київ: «Центр учбової літератури», 2013. 203 с. <p>Інформаційні ресурси в Інтернеті</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України : веб-сайт. URL:http://www.mon.gov.ua. 2. http://www.pidruchniki.ws/pedagogika 3. http://www.pedagogika.ucoz.ua 4. http://www.pedpresa.com.ua
Тривалість Курсу	один семестр
Обсяг курсу	<p>Денна форма навчання: 90 год, з яких 32 год аудиторних занять: 16 год лекцій, 16 год семінарсько-практичних занять; 58 год самостійної роботи</p> <p>Заочна форма навчання: 90 год, з яких 12 год аудиторних занять: 6 год лекцій, 6 год семінарсько-практичних занять; 78 год самостійної роботи</p>
Очікувані результати навчання	<p>В результаті вивчення курсу «Комунікативні технології в освітньому просторі» студенти зможуть досягти таких результатів: ПРН1, ПРН2, ПРН7, ПРН8, ПРН13, ПРН15, ПРН17, ПРН19, ПРН 21, ПРН 22, ПРН23,ПРН 25</p> <p>Після завершення цього курсу студент буде знати:</p> <p>- Сутність, види, функції, моделі комунікації; види, особливості вербальних засобів педагогічної комунікації; лексичні, морфологічні, синтаксичні та стилістичні особливості педагогічної комунікації; особливості психолого- педагогічної комунікації в освітньому просторі; основи планування комунікації та подолання комунікативних бар'єрів; застосування ефективних технік</p>

	<p>комунікацій в освітньому просторі; способи подолання конфліктів засобами педагогічної комунікації; Основи інформаційно-комунікативних технологій; особливості професійної комунікація експерта та управлінця освітній галузі.</p> <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> -застосовувати комунікативні технології у побудові комунікативної взаємодії на міжособистісному та професійному рівнях в умовах освітнього простору; - будувати ефективний комунікативний процес в освітньому просторі та вирішувати дискусійні ситуації шляхом проведення переговорів. - використовувати інструментарій комунікативних технологій у професійно- педагогічній діяльності управлінця і експерта освітнього простору. -використовувати засоби та ресурси інформаційних і комунікативних технологій для досягнення освітніх цілей.
Ключові слова	Комунікативні технології, комунікативний процес, освітній простір, комунікативна взаємодія, комунікативні прийоми, професійна комунікація
Формат курсу	очний/заочний
	проведення лекцій, семінарських занять та консультації для кращого розуміння тем
Теми	Наведено у табл. 1
Підсумковий контроль, Форма	залік у кінці семестру, письмовий
Пререквізити	Для вивчення курсу студентам необхідні базові знання з загальної педагогіки, історії педагогіки, вікової психології, соціології
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	лекції, мультимедійні презентації, ілюстрування, демонстрування, дискусія, пояснення, евристична бесіда, стимулювання пізнавального інтересу, мотивування, розв'язування проблемних ситуацій, робота в групах, методи контролю і самоконтролю: тестування, усне і письмове опитування.
Необхідне Обладнання	комп'ютер, проектор, фліпчарт
Критерії оцінювання	Політика виставлення балів: Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

<p>(окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p><i>Семінарські заняття</i> – 40 (8 занять по 5 балів): 40% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 40);</p> <p><i>Контрольні заміри</i> – 2 модульні контрольні роботи за тестовими завданням (2 модулі по 12 балів): 24 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 24;</p> <p><i>Самостійна робота</i> – 36 (3 індивідуальні письмові завдання: 12+12+12): 36% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 36;</p> <p>Максимальна оцінка семінарського заняття – 5 балів.</p> <p>Критерії оцінювання семінарського заняття:</p> <p>5б. – змістовна, логічна відповідь, наявність аргументованих суджень, власних прикладів.</p> <p>4б. – змістовна логічна відповідь, студент виявляє розуміння тематичних положень й зв'язків між ними, наводить типові приклади, допускає не суттєві помилки.</p> <p>3б. – студент демонструє розуміння основних теоретичних положень, допускає помилки, відчуває труднощі в пошуку прикладів чи аргументів.</p> <p>2б. – студент виявляє неточності у розумінні основних положень, відповідь носить фрагментарний характер.</p> <p>1б – студент володіє фрагментарними уявленнями щодо основних положень теми.</p> <p><i>Самостійна робота</i> (3 індивідуальні письмові завдання):</p> <p><i>Індивідуальне завдання №1</i> Залікова вартість – 12 балів. Підготувати у письмовій формі проект на тему: «Якості й уміння педагога, необхідні для ефективного спілкування». Описати 10 якостей педагога для успішної комунікації. Для кожної якості дати обґрунтування.</p> <p><i>Вимоги до оформлення:</i> обсяг 3 стор.; формат А 4; Times New Roman; 14 пт; міжрядк. інтерн. – 1,5; підписано автором; вкладено в окремий файл.</p> <p><i>Індивідуальне завдання №2</i> Залікова вартість – 12 балів. Підготуйте реферативну доповідь (тема на вибір):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роль дискусії у педагогічній комунікації. Правила ведення дискусії. 2. Особливості діалогічного спілкування. Організація педагогічної взаємодії у навчанні. 3. Конфлікти в педагогічній діяльності: причини виникнення та шляхи подолання. <p><i>Вимоги до оформлення:</i> обсяг 3 стор.; формат А 4; Times New Roman; 14 пт; міжрядк. інтерн. – 1,5; підписано автором;</p>
---	--

	<p>вкладено в окремий файл.</p> <p><i>Індивідуальне завдання №3</i> Залікова вартість – 12 балів.</p> <p>Підготувати у письмовій формі проект на тему: «10 кроків комунікативного саморозвитку». Охарактеризуйте власний рівень сформованості комунікативності, які комунікативні уміння вам потрібно удосконалювати. Складіть орієнтовний план усунення комунікативних недоліків та самовдосконалення з 10 кроків. Опишіть, чому важливо працювати над собою. Що мотивує вас особисто? Які головні труднощі стоять на шляху комунікативного саморозвитку?</p> <p><i>Вимоги до оформлення:</i> обсяг 3 стор.; формат А 4; Times New Roman; 14 пт; міжрядк. інтерн. – 1,5; підписано автором; вкладено в окремий файл.</p> <p><i>Критерії оцінювання завдань самостійної роботи :</i> повне виконання всіх вимог завдання, сформовані чіткі позиції з власним обґрунтуванням; філологічно грамотне оформлення тексту (12-9 балів); часткове недотримання структурних вимог завдання; відсутність чіткого обґрунтування власних думок та позицій; допущені граматичні помилки (8-6 бали); представлення недостатньої змістової аргументації, відсутність концепції аналізу та логіки представлення; у тексті роботи є багато мовних огріхів (5-0 бали).</p> <p>Політика оцінювання</p> <p><i>Відвідування занять.</i> Обов'язковим компонентом оцінювання є відвідування занять (лекційних, семінарських) та активна навчальна діяльність під час їх проведення. За умови відсутності студента на заняттях із поважних причин (стан здоров'я, поважні сімейні обставини, міжнародне стажування) дозволяється відпрацювати впродовж консультаційних годин викладача.</p> <p><i>Академічна доброчесність.</i> Письмові роботи перевіряються викладачем у випадку виникнення сумнівів проходять перевірку на плагіат. За умови перевищення запозичення текстової інформації більше 50%, констатується викладачем як порушення академічної доброчесності і оцінювання роботи не проводиться.</p> <p><i>Дедлайни.</i> Не перевіряються письмові роботи, які подані невчасно. Терміни здачі робіт обумовлюються на початку викладання курсу</p>
<p>Питання на залік</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Психологічно- педагогічні особливості комунікації в міжособистісних стосунках.. 2. Морально-психологічний контекст комунікації. 3. Особливості феномену комунікації в інформаційному суспільстві.

4. Інтерпретація понять «спілкування», «комунікація», «комунікативні технології», «комунікативне середовище», «комунікативна діяльність», «комунікативний процес», «комунікативний акт».
5. Спілкування – рівні, форми та види.
6. Особливості вербальної комунікації
7. Невербальна комунікація та її різновиди.
8. Соціальна перцепція та процес спілкування.
9. Теорії організації комунікативного простору.
10. Моделі комунікації.
11. Комунікативні технології у професійній діяльності сучасного фахівця, його комунікативна поведінка.
12. Особливості застосування комунікативних технологій в освітньому просторі.
13. Концептуальні засади комунікативного потенціалу особистості. Вплив кризових періодів розвитку особистості на специфіку спілкування.
14. Мета, зміст і структура педагогічного спілкування
15. Функції педагогічної комунікації.
16. Особливості та структурні елементи комунікації.
17. Стилі педагогічного спілкування
18. Монологічне та діалогічне спілкування в освітньому процесі.
19. Комунікативна, перцептивна та інтерактивна сторони педагогічного спілкування.
20. Бар'єри у процесі спілкування.
21. Чинники позитивного і негативного ставлення до мовця (зовнішній вигляд, манери поведінки, внутрішні якості особистості).
22. Особливості конфліктів у педагогічній взаємодії.
23. Види, причини, структура і динаміка педагогічного конфлікту.
24. Стратегії поведінки у вирішенні педагогічних конфліктів.
25. Технології планування міжособистісної комунікації.
26. Порушення спілкування і комунікативні бар'єри.
27. Масові комунікативні процеси. Спілкування за умови масового скупчення людей.
28. Маніпулятивна спрямованість масової комунікації.
29. Основні типи, класи та види комунікативних технологій
30. Комунікаційні технології і соціальне середовище.
31. Технологія організації педагогічної комунікації.
32. Етичні правила комунікації у глобальних інформаційних мережах. Валеологічні аспекти роботи з комп'ютером.
33. Соціальні мережі як інноваційна комунікативна технологія. Різновиди соціальних мереж: традиційні і тематичні. Персональний сайт/сторінка як джерело інформації віртуального простору.

	<p>34. Професійна комунікація у експертній та консультативній діяльності управлінця та експерта освітнього простору.</p> <p>35. Інформаційно-комунікативні технології в освітньому просторі</p> <p>36. Інформатизація навчального процесу – виклик XXI століття</p> <p>37. Роль інформаційних технологій у навчальному процесі.</p> <p>38. Засоби інформаційно-комунікаційних технологій</p> <p>39. Техніки ефективних комунікацій в освітньому просторі</p> <p>40. Персоналізація. Візуальний сторітелінг. Цифри. Зворотній зв'язок. Фокусування на результатах.</p> <p>41. Ключові засади та принципи успішного застосування комунікативних технологій.</p> <p>42. Антикризові комунікації</p> <p>43. Культура мови і культура мовлення фахівців сфери освіти.</p> <p>44. Комунікативні компетентності експерта у галузі освіти.</p> <p>45. Основні функції та засади комунікації освітнього експерта.</p> <p>46. Професійне зростання та саморозвиток в контексті освітньо-педагогічної комунікації.</p> <p>47. Етичний кодекс експерта у галузі освіти (взаємоповага експерта та представників освітньої установи; співпраця експерта та представників освітньої установи; дистанція в професійному спілкуванні; обґрунтованості результатів експертизи; адекватності методів експертизи; науковості результатів експертизи).</p> <p>48. Роль і значення комунікативних технологій у науково-викладацькій діяльності. Особливості наукової комунікацій: усна, письмова, електронні платформи.</p> <p>49. Імідж управлінця та експерта у галузі освіти. Головні технології та методи побудови іміджу.</p> <p>50. Вплив комунікативної компетентності на формування іміджу. Науковий профіль вченого-викладача на наукових електронних платформах.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Таблиця 1

Схема курсу «Комунікативні технології в освітньому просторі» як навчальна дисципліна

Тиждень	Тема занять (перелік питань)	Форма діяльності та обсяг годин	Література	Завдання	Термін виконання
---------	------------------------------	---------------------------------	------------	----------	------------------

1	<p>Комунікативні технології в освітньому просторі як навчальна дисципліна.</p> <p>1. Мета та завдання навчального курсу «Комунікаційні технології».</p> <p>Основні поняття курсу.</p> <p>2. Спілкування та комунікація, тотожність та відмінність понять.</p> <p>3. Спілкування – рівні, форми та види.</p>	Лекції – 2 год, семінар. заняття – 2 год, самостійна робота – 7 год	1, 2, 4, 5	Метод рекоменд. до сем. занять і сам. роботи до теми 1	2 тижні
2	<p>Вербальна та невербальна комунікація.</p> <p>1. Особливості вербальної комунікації.</p> <p>2. Невербальна комунікація та її різновиди.</p> <p>3. Соціальна перцепція та процес спілкування.</p>	Лекції – 2 год, семінар. заняття – 2 год, самостійна робота – 8 год	2,5 7, 8	Метод рекоменд. до сем. занять і сам. роботи до теми 2	2 тижні
3	<p>Педагогічне спілкування в освітньому просторі.</p> <p>1. . Мета, зміст і структура педагогічного спілкування</p> <p>2. Функції педагогічної комунікації.</p> <p>3. Особливості та структурні елементи комунікації. Стили педагогічного спілкування.</p> <p>4. Монологічне та діалогічне спілкування в освітньому процесі.</p>	Лекції – 2 год, семінар. заняття – 2 год, самостійна робота – 8 год	1, 2 7, 8	Метод рекоменд. до сем. занять і сам. роботи до теми 3	2 тижні
4	Основи планування комунікації	Лекції – 2 год,	1, 4, 5, 7.	Метод	2 тижні

	<p>та подолання комунікативних бар'єрів.</p> <p>1. Технології планування міжособистісної комунікації.</p> <p>2. Порушення спілкування і комунікативні бар'єри.</p> <p>3. Конфлікти у спілкуванні: причини, шляхи запобігання і вирішення.</p>	<p>семінар. заняття – 2 год, самостійна робота – 8 год</p>		<p>рекоменд. до сем. занять і сам. роботи до теми 4 ;</p>	
5	<p>Поняття про комунікативні технології. Особливості та специфіка організації.</p> <p>1. Основні типи, класи та види комунікативних технологій.</p> <p>2. Комунікаційні технології і соціальне середовище.</p> <p>3. Технологія організації педагогічної комунікації.</p>	<p>Лекції – 2 год, семінар. заняття – 2 год, самостійна робота – 7 год</p>	1, 2, 5, 8.	<p>Метод рекоменд. до сем. занять і сам. роботи до теми 5</p>	2 тижні
6	<p>Інформаційно-комунікативні технології в освітньому просторі.</p> <p>1. Інформатизація навчального процесу – виклик ХХІ століття.</p> <p>2. Роль інформаційних технологій у навчальному процесі.</p> <p>3. Засоби інформаційно-комунікаційних технологій.</p>	<p>Лекції – 2 год, семінар. заняття – 2 год, самостійна робота – 7 год</p>	1, 3, 5, 8	<p>Метод рекоменд. до сем. занять і сам. роботи до теми 6</p>	2 тижні
7	<p>Техніки ефективних комунікацій в освітньому просторі.</p> <p>1. Персоналізація. Візуальний сторітелінг. Цифри. Зворотній</p>	<p>Лекції – 2 год, семінар. заняття – 2 год, самостійна робота – 7 год</p>	1, 2, 4, 5	<p>Метод рекоменд. до сем. занять і</p>	2 тижні

	<p>зв'язок. Фокусування на результатах.</p> <p>2. Ключові засади та принципи успішного застосування комунікативних технологій.</p> <p>3. Антикризові комунікації.</p>			сам. роботи до теми 7	
8	<p>Особливості професійної комунікація експерта та управлінця освітній галузі.</p> <p>1. Комунікативні компетентності експерта у галузі освіти.</p> <p>2. Основні функції та засади комунікації освітнього експерта.</p> <p>3. Культура професійної комунікації в освітньому просторі.</p>	<p>Лекції – 2 год, семінар. заняття – 2 год, самостійна робота – 7 год</p>	1,2 4, 5.	<p>Метод рекоменд. до сем. занять і сам. роботи до теми 8</p>	2 тижні